

POSTANOWIENIE

Dnia 29 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej 29 sierpnia 2023 r.,
w sprawie **T. Z.**,
skazanego z art. 65 § 1 k.k.s.
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi
z dnia 6 kwietnia 2023 r., sygn. akt V Ka 226/23,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi
z dnia 8 listopada 2022 r., sygn. akt III K 521/22,

postanowił:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

D. P.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi z dnia 8 listopada 2022 r., sygn. III K 521/22, T. Z. został uznany za winnego tego, że w dniu 15 czerwca 2021 r. w Ł., działając wspólnie i w porozumieniu z A. K., przewoził, posiadał i przechowywał susz tytoniowy bez oznaczenia go znakami skarbowymi akcyzy w ilości nie mniejszej niż 1.907,1 kilogramów, na którym ciążył obowiązek podatkowy w kwocie 962.132,00 zł z tytułu podatku akcyzowego oraz w kwocie

78.191,00 zł z tytułu podatku VAT, co stanowi łącznie 1.040.323,00 zł, przy czym ich ilość i rodzaj wskazywał na zamiar wprowadzenia do obrotu gospodarczego, tj. czynu z art. 65 § 1 k.k.s., za który wymierzona została kara 150 stawek dziennych grzywny, przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej w kwotę 100 zł.

Od powyższego wyroku apelację wywiódł obrońca skazanego, formułując zarzuty naruszenia art. 7, 8 § 1, 410 i 174 k.p.k. oraz błędu w ustaleniach faktycznych polegającego na przyjęciu, że skazany dopuścił się zarzucanego mu czynu w sytuacji, w której temu zaprzeczył i nie ma w sprawie żadnych dowodów, które potwierdzałyby, że brał udział w tym czynie. W konsekwencji obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie skazanego od zarzucanego mu czynu.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 6 kwietnia 2023 r., sygn. V Ka 226/23, zaskarżone orzeczenie zostało utrzymane w mocy.

Od tego wyroku kasację złożył obrońca skazanego, zarzucając rażącą obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść wydanego orzeczenia, tj. art. 29 k.p.k. i art. 6 k.p.k., stanowiące bezwzględną przyczynę odwoławczą, określoną w art. 439 § 1 pkt. 2 k.p.k., a polegającą na tym, że postępowanie odwoławcze przed Sądem Okręgowym w Łodzi w niniejszej sprawie prowadzone było przez sąd nienależycie obsadzony, ponieważ w składzie orzekającym zasiadał sędzia Damian Krakowiak, co do którego istnieją uzasadnione wątpliwości co jego niezawisłości, wynikające z okoliczności powołania na stanowisko Sędziego Sądu Okręgowego przez organ nieuprawniony, tj. Krajową Radę Sądownictwa, ukształtowaną w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3), a zatem niespełniający wymogów sądu właściwego dla demokratycznego państwa prawa, o którym mowa w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. W konsekwencji doprowadziło to do naruszenia konstytucyjnej gwarancji oskarżonego do dwuinstancyjnego postępowania, poprzez pozbawienie go możliwości kontroli odwoławczej wyroku skazującego przez należycie obsadzony, bezstronny, niezawisły i niezależny sąd II instancji.

Formułując powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym, ewentualnie uniewinnienie T. Z. od zarzucanego mu czynu.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym. Na wstępie dostrzec należało, że w sprawie niniejszej aktualizowały się ograniczenia, o których mowa w art. 523 § 2 k.p.k., albowiem skazanemu została prawomocnie wymierzona kara grzywny. W tego typu kategorii spraw kasacja obrońcy jest niedopuszczalna, z wyjątkiem sytuacji, w której podniesione zostaną zarzuty zakwalifikowane jako bezwzględne przyczyny odwoławcze (art. 523 § 4 pkt 1 k.p.k.). Jedną z takich przyczyn była przedmiotem rozpoznanej kasacji, stąd też w tym właśnie zakresie nastąpiło wyłączenie wskazanego wyżej ustawowego zakazu. Podniesienie tej rangi zarzutu w sprawie, w której nie została orzeczona kara bezwzględnego pozbawienia wolności, nie otwiera natomiast drogi do jednoczesnego kontestowania orzeczenia w ujęciu szerszym, a zatem również pod kątem innych rażących uchybień, o których mowa w art. 523 § 1 k.p.k. (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2004 r., IV KK 298/03, Lex nr 102915). Uwaga ta była konieczna, gdyż znaczną część wywodów argumentacyjnych skarżąca poświęciła materii wykraczającej poza sformułowany zarzut, tj. merytorycznej ocenie materiału dowodowego i ustaleniom faktycznym. Ta argumentacja, zgodnie ze wskazanym, jednolitym, kierunkiem interpretacji przedmiotowego ograniczenia kasacji, znalazła się więc poza dopuszczalną w niniejszej sprawie kognicją sądu kasacyjnego. Wynika to z potrzeby wyeliminowania prób obchodzenia ograniczeń wynikających z art. 523 § 2 i § 4 pkt 1 k.p.k., gdyż uznanie za dopuszczalne także innych zarzutów skutkowałoby rozpoznawaniem kasacji w zakresie de facto szerszym, mimo bezzasadności zarzutu naruszenia art. 439 k.p.k., który wszak decyduje o dopuszczalności samej skargi. Stwarzałoby to tym samym asumpt do występowania z kasacjami, w których powołanie uchybienia wymienionego w tym przepisie byłoby dokonywane jedynie dla obejścia ograniczeń płynących z art. 523 § 2 k.p.k.

Odnosząc się natomiast do meritum, wskazać przede wszystkim trzeba, że dla skuteczności zarzutu podważającego bezstronność sędziego konieczne jest dowiedzenie, że sędzia nie gwarantuje chociażby minimalnego standardu w tym zakresie. Niezbędne jest więc wykazanie realności takiego niebezpieczeństwa, a w dalszej kolejności związku przyczynowego pomiędzy rozstrzygnięciem sprawy a zakresem i charakterem stwierdzonych w jego toku uchybień wskazujących na sprzeniewierzenie się przez sędziego zasadzie bezstronności oraz ich wpływem na treść wyroku, podważających słuszność merytorycznego rozstrzygnięcia o odpowiedzialności karnej skazanego. Takie stanowisko wynika m. in. z uchwały siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r. sygn. akt I KZP 2/22, LEX nr 3348360), w której stwierdzono m.in., że brak jest podstaw do przyjęcia a priori, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r. nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Notabene tożsamy pogląd wynikał także z powołanej przez skarżącą uchwały połączonych izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I-4110-1/20 Lex nr 2770251), w świetle której możliwość skutecznego zakwestionowania należytej obsady sądu w przypadku sądu powszechnego uwarunkowana jest wykazaniem przez skarżącego, że w konkretnej sprawie wadliwość procesu powołania sędziego prowadziła do pozbawienia go przymiotu niezawisłości i bezstronności, zaś sądu orzekającego - do utraty przymiotu niezależności. Dodać jednak trzeba, że powyższa uchwała utraciła moc obowiązującą na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 kwietnia 2020 r. (sygn. U 2/20, Lex nr 2942998). W przedstawionym kierunku kształtuje się również aktualne orzecznictwo Sądu Najwyższego (zob. np. postanowienia: z dnia 31 sierpnia 2022 r., II KK 85/22, Lex nr 3483634; z dnia 24 sierpnia 2022 r., III KK 216/22, LEX nr 3483017; z dnia 14 marca 2023 r., I KK 9/23, LEX nr 3570576; z dnia 14 czerwca 2023 r., III KK 211/23, LEX nr 3578841).

Tymczasem wywód kasacyjny zawierał w omówionym zakresie istotne niedostatki, związane z całkowitym brakiem powołania powyższych, niezbędnych, konkretów, wskazujących na zasadność zarzutu. Już tylko z tych przyczyn, bez

potrzeby wchodzenia w głębszą argumentację natury ustrojowej, stwierdzić należało oczywistą bezzasadność kasacji, co stosownie do treści art. 535 § 3 k.p.k. skutkowało jej oddaleniem oraz orzeczeniem na podstawie art. 637a w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. w przedmiocie kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.

[SOP]

(r.g.)